

Posudek

disertační práce p. JUDr. Davida Maška nazvané Odpovědnost dopravce a odpovědnost zasílatele v mezinárodní přepravě zboží

Autor disertační práce zpracoval problematiku, která do listopadu 1989 byla předmětem zájmu jen několika málo podniků zahraničního obchodu, tzv. - pézetek, pro ostatní, v té době jen socialistické organizace, byla pasé. A to z toho důvodu, že naše hospodářství bylo zcela odtrženo od hospodářství civilizovaných zemí západní Evropy. Teprve přistoupením České republiky do Evropské unie se stalo toto téma pro nás nanejvýš aktuální nejen z důvodu, že už nadále nejsme izolovanou ekonomikou, ale zejména proto, že jde o velice dynamickou a perspektivně se rozvíjející oblast. Je proto na tomto místě uvítat výběr dané problematiky zabývající se úpravou právních vztahů, do kterých již řadu let zcela běžně vstupují i naši podnikatelé.

Práce je zpracována na 170 stranách textu rozdělených do pěti (s výjimkou první) rozsáhlých kapitol, dále pak vnitřně členěných, takže zvolená problematika je zpracována zcela komplexně. Autor postupuje od obecného ke zvláštnímu: nejprve podává výklad některých pojmů, aby pak v následující kapitole věnoval pozornost odpovědnosti za škodu v českém právu, což je nezbytným předpokladem pro výklad v dalších kapitolách týkajících se odpovědnosti v právu mezinárodní přepravy a mezinárodního zasílatelství. Přitom tato dvě odvětví nemají stejnou právní úpravu, proto autor musel, v případě mezinárodního zasílatelství, kromě některých národních právních úprav čerpat i z úprav „mimoprávních“. Jde zejména o všeobecné zasílatelské podmínky, ale i některé další právní instrumenty, čímž tyto pasáže práce, získaly na popisnosti.

Předloženou disertační práci hodnotím pozitivně, jde o práci zdařilou, jejíž prostřednictvím JUDr. Mašek prokázal, že kromě zpracované problematiky má i hlubší teoretické znalosti, které s daným tématem, ať už více či méně, souvisejí. Prokázal v dané i navazující problematice schopnost dobře se orientovat, jakož i znalost odborné literatury. Musím však vytknout to, že ve vědecké práci by měla být citace z odborné literatury na vyšší úrovni. To znamená, že tam kde cituje jiného autora, měly by být jeho názory dány do uvozovek, což postrádám a vytýkám.

Posuzovaná práce je napsána s přehledem, jasným a srozumitelným jazykem. Ačkoliv jde o vysoce odborné téma, je zajímavá, ten, kdo ji čte, je vtažen do problematiky. Kromě toho je text práce zajímavý i uváděním řady soudních judikátů.

Pro oponenta, především pak pro autora je dobrým zjištěním, když k obsahové stránce má oponent máloco vytknout. Mých připomínek je skutečně jen poskrovnu, přesto chci upozornit na několik skutečností.

Tak např. obchodní zákoník neupravuje zasílatelství (str. 92), ale jen zasílatelskou smlouvu.

Domnívám se, že rozdělení odpovědnosti za škodu uvedené na str. 93 je jen účelové, nic neřešící a navíc je i diskutabilní. To se týká zejména kategorie, která je uvedena pod e).

Jako diskutabilní se mi pak jeví i autorův názor, týkající se stanoviska Nejvyššího soudu k výkladu problematiky tzv. přejímající sazby v tuzemské právní úpravě. Zastávám jiný názor než autor (shodně s návrhem nového občanského zákoníku), který však nemusí být jediný správný, může být i mylný. Na str. 128 autor uvádí, že při nedobrovolném převzetí odpovědnosti za provedení přepravy zaslátel, když na přepravním dokladu bude uveden zaslátel jako dopravce vedle skutečného dopravce, bude obtížné prokazovat úmysl smluvních stran na rozšíření odpovědnosti zaslátel. To je bezesporu pravda, přesto si myslím, že na takové a podobné případy by měly soudy aplikovat ust. 266 obch.z.

Zajímavý, i když opět diskutabilní je názor na limitaci odpovědnosti v novelizovaných Všeobecných zaslátelských podmínkách s účinností od 1. 7. 2005. Autor se domnívá, že k převládajícímu stanovisku odborné veřejnosti lze omezení odpovědnosti v mimoprávním předpise připustit. Myslím, že v tomto případě není rozhodující většinový názor, ale jen případná změna právní úpravy. Všeobecné podmínky nemohou být v rozporu s právní úpravou, byť by si to mysleli všichni. Můj názor může být konzervativní, ale jiný nemohu připustit.

Pokud jde o formální stránku posuzované práce, pak ji považuji za nadstandardní, neboť je napsána téměř bezchybně., i když sem tam se o nějakou chybičku jedná (např. str. 34, 67, 74, 99 a p.).

Přes výše uvedené připomínky, které ve své většině jsou jen diskutabilní, lze zopakovat, že posuzovaná práce má velice slušnou obsahovou i formální úroveň a možno ji doporučit k ústní obhajobě a na jejím výsledku pak doporučit, aby autorovi byla udělena vědecká hodnost.

Praha, květen 2009

Zahradníčková
oponent

